ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1948

Vyhlásené: 02.04.1948 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

30.

Vládní nařízení

ze dne 19. března 1948

o majetku, který zanechaly v Československé republice osoby, přestěhované do Maďarska podle československo-maďarské dohody o výměně obyvatelstva.

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 1 a § 2, odst. 1 zákona ze dne 11. července 1947, č. 148 Sb., o opatřeních k provedení československo-maďarské dohody o výměně obyvatelstva, a podle § 1, odst. 4 zákona ze dne 12. dubna 1946, č. 75 Sb., o přiznávání hospodářských a právních úlev krajanům vracejícím se do vlasti, zejména z Maďarska:

§ 1.
Rozsah nařízení.

Toto nařízení se vztahuje na majetek, který osoby přestěhované do Maďarska (§ 2, odst. 3 zák. č. 148/1947 Sb.) zanechaly v Československé republice a který zjistil osidlovací úřad se zřetelem k soupisu podle příslušných rozhodnutí smíšené komise, zřízené podle čl. X dohody mezi Československem a Maďarskem o výměně obyvatelstva ze dne 27. února 1946, č. 145 Sb. (dále jen „dohoda“), avšak s výjimkou majetku uvedeného v § 18 dekretu presidenta republiky ze dne 25. října 1945, č. 108 Sb., o konfiskaci nepřátelského majetku a Fondech národní obnovy.

§ 2.
Nakládání s majetkem přestěhovaných Maďarů.

Z majetku, na který se vztahuje toto nařízení podle § 1 („majetek přestěhovaných Maďarů“), poskytne osidlovací úřad především náhradu (§ 3, odst. 1) oprávněným přistěhovalcům (§ 3, odst. 2). Může jim z téhož majetku přiznati také doplňkové příděly podle § 4. Pro rozdělení majetku přestěhovaných Maďarů, jehož není třeba k provedení opatření podle §§ 3 a 4 (dále jen „zbylý majetek přestěhovaných Maďarů“), platí ustanovení § 5.

§ 3.
Náhrada oprávněným přistěhovalcům.

(1) Náhradou se v tomto nařízení rozumí náhrada, na kterou mají podle § 1, odst. 3 zák. č. 75/1946 Sb. nárok Češi a Slováci, přestěhovaní na podkladě dohody na území Československé republiky z Maďarska (§ 2, odst. 1, věta pátá zák. č. 148/1947 Sb.).

(2) Oprávněným přistěhovalcem se rozumí osoba, která prokáže, že má nárok na náhradu ve smyslu odstavce 1.

(3) Hodnotu náhrady určí osidlovací úřad na podkladě ocenění majetku, který oprávněný přistěhovalec zanechal v Maďarsku, provedeného podle příslušných rozhodnutí smíšené komise, zřízené podle čl. X dohody.

(4) Náhrada se poskytuje zásadně přídělem jednotlivých podstat z majetku přestěhovaných Maďarů do vlastnictví oprávněných přistěhovalců („náhradový příděl“), a to podle možnosti tak, aby se hodnota náhradového přídělu, pro jejíž určení platí obdobně ustanovení odstavce 3, rovnala hodnotě náhrady. Neodporuje-li to zájmům osidlovací politiky, přidělí osidlovací úřad jako náhradový příděl zcela nebo zčásti majetek, který má oprávněný přistěhovalec v zatímním užívání (§ 6, odst. 1), po případě majetek podle jeho výběru, nebo alespoň majetek téhož nebo podobného druhu; při tom buď oprávněným přistěhovalcům-zemědělcům jako náhradový příděl přidělena podle možnosti zemědělská půda, jejíž hodnota se rovná hodnotě zemědělské půdy, kterou zanechali v Maďarsku, nejvýše však ve výměře 50 ha.

(5) Na místo náhradovým přídělem může býti podle rozhodnutí osidlovacího úřadu výjimečně náhrada přiznána zcela nebo zčásti také v jiných hodnotách. Nedosahuje-li hodnota náhradového přídělu hodnoty náhrady (odstavce 3 a 4), poskytne se zbytek náhrady v jiných hodnotách.

(6) Předpisy o poskytnutí náhrady v jiných hodnotách (odstavec 5) budou vydány zvláštním vládním nařízením.

(7) Na žádost oprávněných přistěhovalců lze náhradový příděl přiděliti také do spoluvlastnictví několika oprávněným přistěhovalcům nebo do spoluvlastnictví oprávněným přistěhovalcům a jejich rodinným příslušníkům, žijícím s nimi ve společné domácnosti; u majetku zemědělského lze však při tom náhradový příděl přiděliti pouze do spoluvlastnictví oprávněnému přistěhovalci a jeho manželovi (druhovi), po případě výjimečně jeho dětem.

(8) Na poskytnutí náhrady určitým způsobem není právního nároku.

§ 4.
Doplňkový příděl.

(1) Je-li to odůvodněno hospodářskými nebo jinými zájmy hodnými zvláštního zřetele, zejména zájmy osidlovací politiky, může osidlovací úřad z majetku přestěhovaných Maďarů přiděliti oprávněným přistěhovalcům do vlastnictví vedle náhradového přídělu ještě přiměřený doplňkový příděl. Oprávněným přistěhovalcům-zemědělcům může však přiděliti doplňkový příděl zemědělské půdy nejvýše do výměry, stanovené pro příděl zkonfiskovaného zemědělského majetku. Ustanovení § 2, odst. 7 platí tu obdobně.

(2) Doplňkový příděl lze poskytnouti pouze za úhradu (přídělovou cenu), stanovenou podle předpisů o přídělu zkonfiskovaného majetku.

§ 5.
Rozdělení zbylého majetku přestěhovaných Maďarů.

(1) Zbylý majetek přestěhovaných Maďarů, s nímž se nenaloží podle ustanovení odstavce 3, přidělí osidlovací úřad - nebrání-li tomu zájmy osidlovací politiky, dále za předpokladu, že uchazeči prokáží, že vyhovují jinak podmínkám, stanoveným příslušnými předpisy, a konečně bez újmy práv osob, uvedených v odstavci 2 - do vlastnictví především uchazečům z řad osob, které nabyly československého státního občanství podle § 1, odst. 1 ústavního zákona ze dne 13. září 1946, č. 179 Sb., o udělení státního občanství krajanům z Maďarska, a nejsou oprávněnými přistěhovalci. Není-li takových uchazečů; jest při přidělování zbylého majetku přestěhovaných Maďarů přihlížeti - s výhradami uvedenými v předchozí větě - přednostně k uchazečům z řad osob, uvedených v § 1 zákona ze dne 1. července 1947, č. 138 Sb., o péči o přistěhovalce, jakož i o některých jejich přednostních právech, a není-li ani těchto, k ostatním uchazečům podle potřeb vnitřního osídlení a po nich k jiným oprávněným uchazečům slovanské národnosti.

(2) Příděl podle ustanovení odstavce 1 nesmí býti na újmu práv osob uvedených v:

1. §§ 1 a 6 zákona ze dne 19. prosince 1946, č. 255 Sb., o příslušnících československé armády v zahraničí a o některých jiných účastnících národního boje za osvobození,
2. § 84, odst. 1 zákona ze dne 18. července 1946, č. 164 Sb., o péči o vojenské a válečné poškozence a oběti války a fašistické persekuce,
3. § 10 zákona ze dne 3. července 1947, č. 139 Sb., o rozdělení pozůstalostí se zemědělskými podniky a o zamezení drobení zemědělské půdy.

(3) Zbylý majetek přestěhovaných Maďarů může osidlovací úřad podle případných směrnic ústřední komise pro vnitřní osídlení také prodati ve veřejné dražbě nebo z volné ruky anebo s ním může jinak naložiti.

§ 6.
Zatímní opatření.

(1) Před přídělem do vlastnictví může osidlovací úřad odevzdati jednotlivé podstaty z majetku přestěhovaných Maďarů, nebrání-li tomu zájmy osidlovací politiky, na podkladě předběžného přídělového plánu (§ 7, odst. 3) nebo podle zájmů osidlovací politiky do zatímního užívání oprávněným přistěhovalcům nebo osobám uvedeným v § 5, při čemž stanoví také podmínky tohoto užívání.

(2) Rozhodl-li osidlovací úřad, že má býti přiznána náhrada zcela nebo zčásti v jiných hodnotách podle ustanovení § 3, odst. 5, věty prvé, může býti před provedením tohoto rozhodnutí poskytnuta oprávněnému přistěhovalci na vrub výtěžku z majetku přestěhovaných Maďarů peněžitá záloha na tuto náhradu, a to až do výše úhrady (přídělové ceny) náhradového přídělu (jeho části), místo něhož byla přiznána náhrada v jiných hodnotách.

§ 7.
Přídělové plány.

(1) Osidlovací úřad nebo oblastní osidlovací úřadovna jím zmocněná pořídí pro každou obec, ve které je majetek přestěhovaných Maďarů, místní přídělový plán tohoto majetku, podle možnosti s oceněním jednotlivých přídělových podstat. Při pořizování přídělových plánů jest hleděti zejména k tomu, aby byly dány předpoklady pro vytvoření účelných hospodářských celků (u zemědělského majetku pro vytvoření soběstačných zemědělských usedlostí), a dále k tomu, aby plány byly v náležitém souladu s ostatním přídělovým řízením v místě prováděným.

(2) Místní přídělový plán uveřejní příslušný místní národní výbor podle pokynů osidlovacího úřadu nebo oblastní osidlovací úřadovny jím zmocněné způsobem v místě obvyklým. Den a způsob uveřejnění oznámí místní národní výbor osidlovacímu úřadu (oblastní osidlovací úřadovně).

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 platí obdobně také pro místní přídělový plán zbylého majetku přestěhovaných Maďarů a pro předběžný přídělový plán (§ 6, odst. 1).

(4) Je-li toho třeba, pořídí osidlovací úřad nebo oblastní osidlovací úřadovna jím zmocněná na podkladě místních přídělových plánů oblastní přídělové plány, pro něž platí ustanovení odstavců 1 a 2 přiměřeně s tou změnou, že působnost, uloženou v odstavci 2 místnímu národnímu výboru, vykonávají tu příslušné okresní národní výbory.

§ 8.
Vyúčtování.

Osidlovací úřad a Fond národní obnovy provedou konečné vyúčtování stran majetku přestěhovaných Maďarů, jakož i vyúčtování vyplývající ze všech opatření, učiněných podle zákona č. 148/1947 Sb. nebo tohoto nařízení.

§ 9.
Odevzdání.

Odevzdání jednotlivých přídělových podstat do vlastnictví (§§ 3, 4 a 5), po případě do zatímního užívání (§ 6, odst. 1), provede osidlovací úřad nebo oblastní osidlovací úřadovna jím zmocněná na podkladě příslušného rozhodnutí zápisem, který musí zejména obsahovati přesné označení dotčené majetkové podstaty, jméno orgánu, který odevzdal přídělovou podstatu, a den i místo odevzdání.

§ 10.
Příslušnost.

(1) Jde-li o majetek zemědělský, vykonává osidlovací úřad působnost podle tohoto nařízení v dohodě s ministerstvem zemědělství, na Slovensku v dohodě s pověřenectvem zemědělství a pozemkové reformy.

(2) Rozhodnutí osidlovacího úřadu jsou konečná.

§ 11.
Poměr k jiným předpisům.

Pokud ze zákona č. 148/1947 Sb. nebo z tohoto nařízení neplyne jinak, vztahují se na majetek přestěhovaných Maďarů obdobně předpisy o ostatním nepřátelském majetku, zkonfiskovaném podle konfiskačních předpisů (§ 2, odst. 2 zák. č. 148/1947 Sb.), a na přidělené podstaty z majetku přestěhovaných Maďarů předpisy o přidělených podstatách z ostatního zkonfiskovaného majetku; to platí zejména o předpisech, upravujících vypořádání závazků, které k tomuto majetku náležejí, po případě na něm váznou, a dále o předpisech, upravujících příděl tohoto majetku a provedení knihovního pořádku.

§ 12.
Příděl a jiná opatření před účinností nařízení.

Příděl a jiná opatření s majetkovými podstatami z majetku přestěhovaných Maďarů ve prospěch oprávněných přistěhovalců nebo osob uvedených v § 5, k nimž došlo před účinností tohoto nařízení, zůstávají nedotčeny.

§ 13.
Účinnost a provedení.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou je ministři vnitra a zemědělství v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Gottwald v. r.

Široký v. r.

Laušman v. r.

Zápotocký v. r.

Dr. Clementis v. r.

arm. gen. Svoboda v. r.

Dr. Ševčík v. r.

Dr. Gregor v. r.

Nosek v. r.

Dr. Dolanský v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Dr. Čepička v. r.

Kopecký v. r.

Fierlinger v. r.

Ďuriš v. r.

Krajčír v. r.

Petr v. r.

Dr. Ing. Šlechta v. r.

Dr. Neuman v. r.

Erban v. r.

Plojhar v. r.

Ing. Jankovcová v. r.

Dr. Šrobár v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.